

1. **Saldo** – różnica pomiędzy obrotami na koncie księgowym (albo stan środków na rachunku bankowym). Może być **debetowe** (więcej „Winien”) lub **kredytowe** (więcej „Ma”).
2. **Dekret** – zapis księgowy dokumentujący operację gospodarczą, np. fakturę, przelew czy wypłatę. Dekret wskazuje, które konto obciążamy (Winien), a które uznajemy (Ma).
3. **PIT** – podatek dochodowy od osób fizycznych (personal income tax)(**pierwszy próg** do 120k zł opodatkowanie 12%)(**Drugi próg** ponad 120k zł) . PIT PIT-37.

Rozliczenie PIT 15 luty do 30 kwietnia ???

1. Konto Winien / Ma –

Winien (debet) – strona lewa konta księgowego, zapisuje się tam zwiększenia aktywów lub zmniejszenia pasywów.

Ma (credit) – strona prawa konta księgowego, zapisuje się tam zwiększenia pasywów lub zmniejszenia aktywów.

Credit – „Ma” (uznanie konta).

Debit – „Winien” (obciążenie konta).

2. Cit – podatek od osób prawnych (Corporate income tax) 19% albo 9% ???

Mały podatnik-

jego przychody za 2024 r. nie przekroczą 8 569 000 zł (wraz z należnym VAT) – stosuje się kurs na pierwszy dzień roboczy października 2024 r.

bieżące przychody w 2025 r. nie przekroczą 2 mln euro (bez należnego VAT) – według kursu na pierwszy dzień roboczy stycznia 2025 r.

8 569 000 zł. Po przekroczeniu tego limitu podatnik musi, począwszy od następnego miesiąca, płacić CIT według stawki 19%

Podatek CIT wynosi 19% przychodów pomniejszonych o przysługujące [koszty uzyskania przychodu](#) oraz należne ulgi

Vat – Value Income Tax 23% 8% 5% 0%

Podatki

1. Podatek od nieruchomości

- **Kto płaci:** właściciele nieruchomości (grunty, budynki, budowle).
- **Na rzecz kogo:** gmina (podatek lokalny).
- **Stawki:** ustala rada gminy, ale do wysokości określonej przez Ministra Finansów. Zależą od rodzaju nieruchomości (mieszkalna, użytkowa, rolna, leśna).
- **Płatność:** zwykle w 4 ratach w roku (do 15 marca, 15 maja, 15 września, 15 listopada).

2. Podatek od spadków i darowizn

- **Kto płaci:** osoba, która **otrzymuje** spadek lub darowiznę.
- **Na rzecz kogo:** państwo.
- **Stawki:** zależne od wartości i grupy podatkowej (bliska rodzina – zerowa stawka po zgłoszeniu w US, dalsza rodzina i obcy – wyższe stawki).
- **Zwolnienia:** np. najbliższa rodzina (małżonek, dzieci, wnuki, rodzice, dziadkowie, rodzeństwo) – jeśli zgłosi w ciągu 6 miesięcy w urzędzie skarbowym (formularz SD-Z2).

3. Podatek dochodowy od osób prawnych (CIT)

- **Kto płaci:** spółki prawa handlowego (np. sp. z o.o., S.A.), fundacje, stowarzyszenia – czyli osoby prawne.
- **Stawka podstawowa:** 19%.
- **Stawka obniżona:** 9% dla małych podatników i nowych firm (jeśli przychody do 2 mln euro).
- **Deklaracje:** CIT-8, składane co roku. Zaliczki miesięczne/kwartalne.

4. Podatek dochodowy od osób fizycznych (PIT)

- **Kto płaci:** każdy, kto uzyskuje dochód jako osoba fizyczna (umowa o pracę, zlecenie, działalność gospodarcza).
- **Skala podatkowa (2025):**
 - 12% od dochodu do 120 000 zł,
 - 32% od nadwyżki powyżej 120 000 zł.
- **Kwota wolna:** 30 000 zł.
- **Inne formy opodatkowania:** ryczałt, podatek liniowy 19% (dla działalności).
- **Rozliczenie:** roczne PIT-y (PIT-37, PIT-36, PIT-28, PIT-36L itd.).

Fundusze

Fundusz Pracy (FP)

- Finansuje zasiłki dla bezrobotnych, szkolenia, aktywizację zawodową.
- **Kto płaci:** pracodawca.
- **Stawka:** 2,45%.

Fundusz Gwarantowanych Świadczeń Pracowniczych (FGŚP)

- Zabezpiecza wypłatę świadczeń pracowniczych w razie niewypłacalności pracodawcy.
- **Kto płaci:** pracodawca.
- **Stawka:** 0,10%.

PFRON, czyli **Państwowy Fundusz Rehabilitacji Osób Niepełnosprawnych**, to instytucja państwowa, która zbiera i przekazuje środki finansowe na rehabilitację społeczną i zawodową osób z niepełnosprawnościami, a także wspiera ich zatrudnienie i integrację ze społeczeństwem

Skrót	Pełna nazwa	Do czego służy	Kiedy się składa	Kto składa
DRA	Deklaracja rozliczeniowa	Rozliczenie łącznych składek ZUS (społeczne, zdrowotne, FP, FGŚP itd.)	Co miesiąc	Płatnik składek (np. przedsiębiorca)
RCA	Imienny raport miesięczny o należnych składkach i wypłaconych świadczeniach	Wykazuje składki i świadczenia za każdą osobę ubezpieczoną	Co miesiąc, razem z DRA	Płatnik składek
ZUA	Zgłoszenie do ubezpieczeń społecznych i zdrowotnego	Zgłoszenie osoby do ZUS (nowy pracownik, przedsiębiorca rozpoczyna działalność)	Na początku ubezpieczenia	Płatnik składek lub sam przedsiębiorca
ZWA	Wyrejestrowanie z ubezpieczeń	Wyrejestrowanie osoby z ZUS (np. koniec umowy, likwidacja działalności)	Po zakończeniu ubezpieczenia	Płatnik składek lub sam przedsiębiorca

NIP-7 to urzędowy wzór formularza, na którym składa się zgłoszenie identyfikacyjne lub aktualizacyjne osoby fizycznej będącej podatnikiem lub płatnikiem. Na podstawie tego zgłoszenia nadawany jest NIP. Pamiętaj, że ten numer możesz, co do zasady, otrzymać tylko raz w życiu.

Jednym z twoich obowiązków związanych z rejestracją spółki w Krajowym Rejestrze Sądowym jest złożenie w urzędzie skarbowym zgłoszenia identyfikacyjnego tzw. danych uzupełniających na formularzu **NIP-8**. Są to na przykład numer rachunku bankowego czy adresy miejsc prowadzenia działalności.

Emerytura

- Świadczenie dla osób, które osiągnęły wiek emerytalny (60 lat kobiety, 65 lat mężczyźni) i mają odpowiedni staż ubezpieczeniowy.
- Wysokość zależy od sumy składek zgromadzonych na koncie w ZUS i średniego dalszego trwania życia.

Świadczenia chorobowe

- Przysługują osobom ubezpieczonym, które stały się **niezdolne do pracy z powodu choroby**.
- Najpierw pracodawca płaci **wynagrodzenie chorobowe** (do 33 dni w roku), potem ZUS wypłaca **zasiłek chorobowy** (zazwyczaj 80% podstawy wymiaru).

Świadczenia wypadkowe

- Przysługują w razie **wypadku przy pracy** albo **choroby zawodowej**.
- Mogą to być:
 - zasiłek chorobowy wypadkowy (100% podstawy),
 - renta z tytułu niezdolności do pracy spowodowanej wypadkiem,
 - jednorazowe odszkodowanie,
 - renta rodzinna dla bliskich w razie śmierci pracownika.

Świadczenia zdrowotne (ubezpieczenie zdrowotne)

- Finansowane przez NFZ.
- Uprawniają do **bezpłatnego leczenia** w publicznej służbie zdrowia (przychodnie, szpitale, refundacja leków).
- Mają charakter rzeczowy (usługa medyczna), a nie pieniężny jak emerytura czy renta.